

Provinciale Staten

Clustercode NW
Ons kenmerk DOC-00675880
Bijlage(n) 1

Uw kenmerk -
Maastricht 9 juli 2024
Verzonden 9 juli 2024

Onderwerp

Antwoord van Gedeputeerde Staten op schriftelijke vragen

Van het lid : Boven
Fractie : Partij voor de Dieren
Inzake : Bescherming waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden

Vraag 1.

Artikel 11 lid 2 sub c van de Europese Richtlijn duurzaam gebruik pesticiden (2009/128/EG) vereist de aanwijzing van beschermingszones voor oppervlaktewater en grondwater dat wordt gebruikt voor de onttrekking van drinkwater, waarbinnen geen pesticiden mogen worden toegepast of opgeslagen. Op welke manier is dit artikel in de Omgevingsverordening Limburg geïmplementeerd?

Antwoord.

Een Europese richtlijn verplicht de nationale overheid van elke lidstaat om de bepalingen van de richtlijn om te zetten in nationale wetgeving. Deze omzetting dient te geschieden binnen de in de betreffende richtlijn gestelde termijn. In artikel 23, eerste lid, van de [Richtlijn duurzaam gebruik van pesticiden](#) is deze termijn gesteld op 14 december 2011. Bij niet tijdige of onjuiste omzetting kan de Europese Commissie de betreffende nationale overheid aanspreken op het niet naleven van Europees recht.

In Nederland zijn regels ter omzetting van voornoemde en andere relevante richtlijnen gesteld in de [Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden](#), waarbij rekening is gehouden met diverse relevante (rechtstreeks werkende) Europese verordeningen. De naast de Richtlijn duurzaam gebruik pesticiden relevante Europese wetgeving is vermeld in artikel 1 van de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden. Krachtens deze wet is het college voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden (ctgb) aangewezen als het bevoegde gezag voor de uitvoering van [Verordening \(EG\) nr. 1107/2009 betreffende het op de markt brengen van gewasbeschermingsmiddelen](#). Deze nationale commissie bepaalt welke bestrijdingsmiddelen met welke gebruiksvoorschriften in Nederland gebruikt mogen worden, waarbij ook wordt beoordeeld of en met welke gebruiksvoorschriften gewasbeschermingsmiddelen mogen worden toegepast in grondwaterbeschermingsgebieden (inclusief

de waterwingebieden). Omdat voor grondwaterbeschermingsgebieden op grond van artikel 8e van het [Besluit gewasbeschermingsmiddelen en biociden](#) strengere normen gelden dan daarbuiten is het gebruik van bepaalde middelen in grondwaterbeschermingsgebieden niet toegelaten door de ctgb of gelden strengere gebruiksvoorschriften.

Het is aan de Europese Commissie of, in voorkomende gevallen, aan het Europese Hof van Justitie of de nationale rechter om de omzetting van EU-wetgeving, waaronder de Richtlijn duurzaam gebruik pesticiden, in nationale wetgeving te beoordelen. In [Gewasbeschermingsbeleid | Tweede Kamer der Staten-Generaal](#) oordeelt de Minister van LNV dat bedoelde richtlijn, waaronder ook genoemd artikel 11, correct is geïmplementeerd, ook omdat de Europese Commissie niet anders heeft geoordeeld. Wij gaan uit van de juistheid van het oordeel van de Minister van LNV

Het staat de nationale wetgever vrij om nationale wetgeving te herzien en daarbij strengere eisen te stellen dan Europees voorgeschreven, dit laatste voor zover Europese wetgeving daartoe ruimte laat. Bekend is dat in de Tweede kamer (zie: - [\(overheid.nl\)](#)) wordt gesproken over aanscherpingen van de regelgeving omtrent gewasbeschermingsmiddelen, waaronder een verbod op het gebruik daarvan in grondwaterbeschermingsgebieden. Wij volgen bedoelde nationale omwikkelingen.

De provincie heeft tot taak om het grondwater dat wordt gebruikt voor de drinkwaterproductie te beschermen. Provinciale Staten zijn het bevoegde gezag om daartoe in de Omgevingsverordening waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden aan te wijzen en regels te stellen aan activiteiten in die gebieden, waaronder het gebruik van stoffen, zoals gewasbeschermingsmiddelen. Hieraan is invulling gegeven door vaststelling van de [Omgevingsverordening Limburg](#), waarbij de [Omgevingsverordening Limburg 2014](#) beleidsneutraal is omgezet naar terminologie en eisen van de Omgevingswet. Beide verordeningen zijn in overeenstemming met nationale wetgeving (ook) betreffende gewasbeschermingsmiddelen en daarmee, om redenen zoals hiervoor vermeld, tevens in overeenstemming met genoemde en andere Europese richtlijnen. In het eveneens door Provinciale Staten vastgestelde [Provinciaal waterprogramma 2022-2027](#) is aangegeven dat wij het grondwaterbeschermingsbeleid zullen herzien met als doel om de bescherming van de drinkwatervoorziening te verbeteren. Het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen in grondwaterbeschermingsgebieden maakt onderdeel uit van deze herziening. Wij verwachten deze herziening af te ronden en een voorstel voor aanpassing van de Omgevingsverordening in 2025 aan Provinciale Staten te kunnen voorleggen. Uiteraard zullen wij daarbij ook rekening houden met de hiervoor bedoelde nationale ontwikkelingen.

Vraag 2.

Art. 4.30 en 4.31 van de Omgevingsverordening Limburg verbieden alleen stoffen die mutageen, kankerverwekkend, giftig zijn voor de voortplanting of een specifiek aangewezen stof (zoals een kwik- of arseenverbinding) bevatten in een concentratie van meer dan 0,1% (Onderdeel A van Bijlage 3 bij de Verordening). Lang niet alle bestrijdingsmiddelen behoren daartoe. Welke actuele wetenschappelijke kennis onderbouwt deze beperking? Worden daarmee de EU-Richtlijn bovengenoemd, die in ruimere zin refereert aan “pesticiden” wel nageleefd?

Antwoord.

Zoals in het antwoord op vraag 1 vermeld is de Omgevingsverordening Limburg een beleidsneutrale omzetting van de Omgevingsverordening Limburg 2014. Bij vaststelling van deze laatste verordening en de voorgangers daarvan is uitgegaan van een correcte omzetting van Europese wetgeving door de

ationale wetgever. Conform het vermelde in het vastgestelde Provinciaal waterprogramma 2022-2027 wordt het provinciale grondwaterbeschermingsbeleid herzien hetgeen aanleiding kan geven tot aanpassing van de Omgevingsverordening.

Bij het bepalen van de stoffen welke verboden zijn of onder beperkingen vallen is bij vaststelling van de Omgevingsverordening Limburg 2014 gebruik gemaakt van de Europese richtlijnen en de Europese verordening genoemd in bijlage III van de Omgevingsverordening. In deze Europese wetgeving is bepaald welke stoffen onder welke condities schade kunnen toebrengen aan de menselijke gezondheid en waarvoor daarom in grondwaterbeschermingsgebieden regels moeten worden opgenomen. Als onderdeel van het herzien van het grondwaterbeschermingsbeleid zullen we ook de lijst van stoffen waarvoor beperkingen gelden herzien.

Vraag 3.

Hoe gaat het College van GS zorgen dat bovengenoemde EU-verplichtingen worden nageleefd? Zal daartoe een voorstel voor wijziging van de Omgevingsverordening Limburg worden voorgelegd aan Provinciale staten?

Antwoord.

Zoals in het antwoord op vraag 1 aangegeven is de omzetting van Europese wetgeving de verantwoordelijkheid van de nationale overheid. Wij gaan ervan uit dat dit op een correcte wijze is geschied.

Vraag 4.

Artikel 12 van de Richtlijn duurzaam gebruik van pesticiden schrijft voor dat het gebruik van pesticiden in bepaalde specifieke gebieden wordt geminimaliseerd of verboden. Bedoelde specifieke gebieden zijn gebieden aangewezen in Richtlijn 2000/60/EG (de Kaderrichtlijn Water). Daarbij moet in eerste instantie het gebruik van pesticiden met een laag risico, zoals omschreven in Verordening EG nr. 1107/2009, en biologische bestrijdingsmiddelen, worden overwogen. Op welke manier is dit artikel in de Omgevingsverordening Limburg geïmplementeerd?

Antwoord.

Zoals in het antwoord op vraag 1 vermeld is de Omgevingsverordening Limburg een beleidsneutrale omzetting van de Omgevingsverordening Limburg 2014. Bij vaststelling van deze laatste verordening en de voorgangers daarvan is uitgegaan van een correcte omzetting van Europese wetgeving door de nationale wetgever. Conform het vermelde in het vastgestelde Provinciaal waterprogramma 2022-2027 wordt het provinciale grondwaterbeschermingsbeleid herzien hetgeen aanleiding kan geven tot aanpassing van de Omgevingsverordening.

Vraag 5.

In Waterwingebieden en Grondwaterbeschermingsgebieden laat art. 4.32 van de Omgevingsverordening Limburg gebruik toe van een reeks stoffen tot een bepaalde drempelwaarde (maximaal 500 kg, 0,5 m³ of, zie onderdeel B van Bijlage 3), onder meer glyfosaat. Welke actuele wetenschappelijke kennis onderbouwt dit toegelaten gebruik?

Vraag 6.

Onderdeel C van Bijlage 3 laat voor nog andere gevaarlijke stoffen aanwezigheid via opslag toe, tot een max. hoeveelheid van 5000 kg. of 5 m³ vloeistof (met ook nog een uitzonderingsmogelijkheid), hetgeen volgens het onderzoek van Natuur en Milieu niet of nauwelijks een feitelijke beperking inhoudt van het gebruik. Welke actuele wetenschappelijke kennis onderbouwt dit toegelaten gebruik?

Vraag 7.

Is GS van oordeel dat met artikel 4.32 bovengenoemde verplichting van artikel 12 Richtlijn duurzaam gebruik van pesticiden volledig wordt nageleefd? Zo niet, of slechts gedeeltelijk, gaat GS daartoe een wijziging van de Omgevingsverordening Limburg aan Provinciale staten voorleggen?

Antwoord op vragen 5, 6 en 7.

Zoals in het antwoord op vraag 1 vermeld is de Omgevingsverordening Limburg een beleidsneutrale omzetting van de Omgevingsverordening Limburg 2014. Bij vaststelling van deze laatste verordening en de voorgangers daarvan is uitgegaan van een correcte omzetting van Europese wetgeving door de nationale wetgever. Conform het vermeld in het vastgestelde Provinciaal waterprogramma 2022-2027 wordt het provinciale grondwaterbeschermingsbeleid herzien hetgeen aanleiding kan geven tot aanpassing van de Omgevingsverordening.

Vraag 8.

Als een Europese Richtlijn niet of slechts gedeeltelijk wordt nageleefd, kan dat als gevolg hebben dat aan het verantwoordelijk Nederlands bevoegd gezag een boete wordt opgelegd?

Antwoord.

Ja. Als lidstaten Europese regels niet (goed) implementeren wordt door de Europese Commissie eerst op informele wijze getracht met de lidstaat het probleem op te lossen. Biedt dat geen uitkomst dan kan de zogenaamde inbreukprocedure ertoe leiden dat een lidstaat de Europese regelgeving alsnog goed toepast. Uiteindelijk kan aan de lidstaat ook een boete worden opgelegd. Op grond van de [Wet Naleving Europese regelgeving publieke entiteiten](#) kan het rijk een opgelegde boete verhalen op een lagere overheid indien deze laatste verzuimd heeft haar verplichtingen na te komen. Zoals in het antwoord op vraag 1 vermeld is daarvan in het onderhavige geval geen sprake.

Gedeputeerde staten van Limburg

voorzitter

secretaris

Aan: Het college van gedeputeerde staten van de provincie Limburg
Postbus 5700
6202 MA Maastricht

Maastricht, 29 mei 2024

Schriftelijke vragen over Bescherming waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden

Geacht College,

Blijkens onderzoek van Natuur en Milieu, aangehaald in PS DOC-00659476¹, leeft Nederland Europese verplichtingen niet na wat betreft bescherming van drinkwater- en natuurgebieden tegen schadelijke stoffen, waaronder insecticiden. Gedeeltelijk gaat het hier om bevoegdheden van nationale autoriteiten. Maar tot de bevoegdheden van provincies behoort de aanwijzing van waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden, en het stellen van beperkingen aan activiteiten in en rondom Natura 2000 gebieden. Volgens genoemd onderzoek schieten de Limburgse regels terzake tekort om de EU-verplichtingen na te leven. De fractie van de Partij voor de Dieren heeft hierover de volgende vragen:

- 1) Artikel 11 lid 2 sub c van de Europese Richtlijn duurzaam gebruik pesticiden (2009/128/EG) vereist de aanwijzing van beschermingszones voor oppervlaktewater en grondwater dat wordt gebruikt voor de onttrekking van drinkwater, waarbinnen geen pesticiden mogen worden toegepast of opgeslagen. Op welke manier is dit artikel in de Omgevingsverordening Limburg geïmplementeerd?
- 2) Art. 4.30 en 4.31 van de Omgevingsverordening Limburg verbieden alleen stoffen die mutageen, kankerverwekkend, giftig zijn voor de voortplanting of een specifiek aangewezen stof (zoals een kwik- of arseenverbinding) bevatten in een concentratie van meer dan 0,1% (Onderdeel A van Bijlage 3 bij de Verordening). Lang niet alle bestrijdingsmiddelen behoren daartoe. Welke actuele wetenschappelijke kennis onderbouwt deze beperking? Worden daarmee de EU-Richtlijn bovengenoemd, die in ruimere zin refereert aan “pesticiden” wel nageleefd?
- 3) Hoe gaat het College van GS zogen dat bovengenoemde EU-verplichtingen worden nageleefd? Zal daartoe een voorstel voor wijziging van de Omgevingsverordening Limburg worden voorgelegd aan Provinciale staten?
- 4) Artikel 12 van de Richtlijn duurzaam gebruik van pesticiden schrijft voor dat het gebruik van pesticiden in bepaalde specifieke gebieden wordt geminimaliseerd of verboden. Bedoelde specifieke gebieden zijn gebieden aangewezen in Richtlijn 2000/60/EG (de Kaderrichtlijn Water). Daarbij moet in eerste instantie het gebruik van pesticiden met een laag risico, zoals omschreven in Verordening EG nr. 1107/2009, en

¹ <https://limburg.bestuurlijkeinformatie.nl/Reports/Item/d792fbf8-42cf-4e56-b23a-0b9885af4a36>

biologische bestrijdingsmiddelen, worden overwogen Op welke manier is dit artikel in de Omgevingsverordening Limburg geïmplementeerd?

- 5) In Waterwingebieden en Grondwaterbeschermingsgebieden laat art. 4.32 van de Omgevingsverordening Limburg gebruik toe van een reeks stoffen tot een bepaalde drempelwaarde (maximaal 500 kg. 0,5 m³ of, zie onderdeel B van Bijlage 3), onder meer glyfosaat. Welke actuele wetenschappelijke kennis onderbouwt dit toegelaten gebruik?
- 6) Onderdeel C van Bijlage 3 laat voor nog andere gevaarlijke stoffen aanwezigheid via opslag toe, tot een max. hoeveelheid van 5000 kg. of 5 m³ vloeistof (met ook nog een uitzonderingsmogelijkheid), hetgeen volgens het onderzoek van Natuur en Milieu niet of nauwelijks een feitelijke beperking inhoudt van het gebruik. Welke actuele wetenschappelijke kennis onderbouwt dit toegelaten gebruik?
- 7) Is GS van oordeel dat met artikel 4.32 bovengenoemde verplichting van artikel 12 Richtlijn duurzaam gebruik van pesticiden volledig wordt nageleefd? Zo niet, of slechts gedeeltelijk, gaat GS daartoe een wijziging van de Omgevingsverordening Limburg aan Provinciale staten voorleggen?
- 8) Als een Europese Richtlijn niet of slechts gedeeltelijk wordt nageleefd, kan dat als gevolg hebben dat aan het verantwoordelijk Nederlands bevoegd gezag een boete wordt opgelegd?

Graag beantwoording van deze vragen binnen de daarvoor geldende termijn,

Met vriendelijke groet

Ina Boven

Partij voor de Dieren